ASPECTE TEORETICO-PRATICE PRIVIND REGULA BUNEI JUDECĂȚI (BUSINESS JUDGEMENT RULE)

Sorin CHIRIȚA, Simona PATRAȘ,

Studenții anul I, Facultatea de Drept

CZU: 347.95:347(478)(094.4)

simonapatrash@gmail.com
sorinkiritsa@gmail.com

Acest document abordează conceptul de Business Judgment Rule (BJR), o doctrină derivată din jurisprudența corporativă dezvoltată inițial de către curțile din Delaware, SUA. Această regulă s-a răspândit și în numeroase jurisdicții europene în ultimii ani, fie codificată, fie aplicată de instanțe chiar dacă nu este codificată explicit.

În legislația națională, această normă se regăsește în Codul Civil, precum și în legile care reglementează gestionarea afacerilor persoanelor juridice, inclusiv Legea Nr. 135 din 2007 privind societățile cu răspundere limitată.

Articolul 177. Capacitatea de exercițiu a persoanei juridice: (1) Persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator. Persoana juridică poate avea unul sau mai mulți administratori. Articolul 193. Condițiile acțiunii de tragere la răspundere a administratorului: (4) Administratorului îi revine sarcina să demonstreze că a acționat cu competență și diligență (Codul Civil).

BJR reprezintă o prezumție că directorii unei corporații, în luarea deciziilor de afaceri, au acționat pe o bază informată, cu bună-credință și cu convingerea sinceră că acțiunile lor au fost în cele mai bune interese ale companiei. Evidențiem două modele principale referitoare la sarcina probei: modelul aplicat în Germania, Austria, Croația, Grecia, Portugalia, care cere directorilor să demonstreze că decizia a fost complet corectă; și modelul din SUA, România, Danemarca, Finlanda, Suedia, care cere reclamantului (de obicei acționarii) să demonstreze că directorii nu au acționat în mod informat, cu bună-credință și loialitate [1].

Pe lângă discutarea originii și aplicabilității BJR în diferite state, documentul abordează și reglementarea acesteia în România, Austria[3], și Republica Moldova, subliniind diferențele și asemănările în tratamentul juridic al acestei reguli. Se menționează că în Republica Moldova există un proiect de lege pentru a codifica BJR în Codul civil, reflectând o tendință globală de a recunoaște și proteja deciziile de afaceri luate în buna credință și pe baza unei informații adecvate.

Cazurile ,,Dodge v. Ford Motor Company” și ,,Sinclair Oil Corp. v. Levien”” demonstrează aplicarea ,,Business Judgment Rule” (BJR) în jurisprudența corporativă.

În primul caz, ,,Dodge v. Ford Motor Company” (1919), Henry Ford a luat o decizie strategică contestată de acționarii minoritari. Curtea Supremă a decis în favoarea lui Ford, invocând BJR și susținând că conducerea companiei are discreția de a lua decizii comerciale, nu doar pentru a maximiza profitul, ci și pentru alte interese ale companiei. În acest caz, se aplică condiția lipsei conflictului de interese.

În al doilea caz, „Sinclair Oil Corp. v. Levien” (1971)[2], BJR a fost aplicată pentru a evalua deciziile consiliului de administrație al „Sinclair Oil Corp”. Avocații companiei au susținut că deciziile au fost luate în interesul companiei și cu diligență. Instanța a luat în considerare BJR în analiza deciziilor. Aceste cazuri subliniază importanța BJR în evaluarea deciziilor corporative și rolul discreției și expertizei consiliilor de administrație în conducerea afacerilor.

În concluzie BJR reprezintă un echilibru între autonomia decizională a directorilor și necesitatea de a răspunde pentru gestionarea necorespunzătoare, încurajându-i să ia decizii în interesul companiei fără teama de represalii pentru rezultatele nefavorabile, atâta timp cât deciziile sunt luate cu diligență, loialitate și în buna credință.

Referințe*:*

1. Study on Directors' Duties and Liability prepared for the European Commission DG Markt by: Carsten Gerner-Beuerle, Philipp Paech and Edmund Philipp Schuster (Department of Law, London School of Economics), London, April 2013, p. 116-În:http://ec.europa.eu/internal_market/company/ docs/board/2013-study-analysis_en.pdf.
2. Sinclair Oil Corporation v. Levien, 280 A.2d 717, 720 (Del. 1971) - https://casetext.com/case/ sinclair-oil-corp-v- levien-2
3. Australian Corporations Ac. În: https://www.legislation.gov.au/Details/C2013C00003

Recomandat
***Vlad BERCU**, magistru, asist. univ.*